

Einde tijdperk Posthumus

Op 15 december 1978 was het 15 jaar geleden dat *Jan van Weelden* bij het CRM vaste organist werd. Jan's eerste optreden met het CRM was op 1 november 1963 in de Oude Kerk te Scheveningen.

Nog even was er serieus sprake van een concertreis naar Torremolinos in Spanje. De kosten lagen wat te hoog: f 900,00 de man, (let wel: 1978, en dat voor een weekje zingen, red.). Over en

uit dus! Na het afsluitend kerstconcert in de PWA zaal kreeg het koor weer wat rust.

Joop van Muijen

'We gaan het dit jaar wat rustiger aan doen', wenste het CRM-bestuur dat voorjaar op de ledenvergadering. Ook het jaar 1979 begon weer met het Voorjaarsconcert van Deo Cantemus in De Doelen. De krant berichtte: een

goed gekozen programma dat sfeervol werd uitgevoerd.

Vervolgens werd ons eigen Oranjeconcert gegeven met een volkomen vernieuwd geestelijk en populair repertoire. Medewerking verleende het Trio Louis van Dijk, Leo

Moerman en Bob van Mourik. Het werd een imponerend concert in een uitstekend bezette PWA zaal, met een afwisselend en aantrekkelijk programma. CRM bleek in een opperbeste stemming op dit verjaarspartijtje voor de vorstin, waar *Joop van Muijen* vriend en vijand verraste met een 'uit de kunst' gefloten Donkey Serenade. Dé verrassing voor het toegestroomde publiek.

*Hier kan te zijner tijd een foto komen van
Joop van Muijen*

Half oktober Pernis, waar we, op uitnodiging van het Chr. Gemengd Koor Onderling Genot, dat 95 jaar bestond, een heerlijke avond hadden. En achtereenvolgens naar Hazerswoude en Oud Beijerland waar we zongen met de Fanfare 'Jonge en Oude Bazuinen'.

Basculespel

Er was later nog wel heel wat te doen rond de tv-opnamen van het CRM bij dat spelletjesprogramma van de NCRV in *De Lievekamp* in Oss, waar we meededen aan het 'basculespel'. Er stonden drie wekschalen met op elke schaal een CRM'er. Bij elkaar 375 kilo. Wat een hilariteit. Piet Houtman was een van de slachtoffers. Mannetje erbij, dan weer eraf. Mag het een onsje meer zijn? We kregen consumptiebonnen voor een veel te alcoholisch 'drankje'. Sommige zangers wisten dan ook niet meer dat ze op het podium van De Lievekamp stonden en tijdens de opnamen ondersteund moesten worden door de andere zangers. Tijdens het wegen zong Bob van Mourik een bekend nummer (zal wel 't Trinklied geweest zijn, red.).

Tijdens de algemene ledenverga-

dering nam de heer *Dillingh* al weer afscheid als voorzitter van het CRM. *Freek Brune*, hij was toen al 68 jaar, volgde hem op. Brune geen onbekende in de koorwereld en al lang actief in het koorverenigingsleven. Wat kon die man spreken. Volgens eigen zeggen was hij in het bezit van de zilveren en de gouden sleutel der welsprekendheid. Als voorzitter geen betere keus.

Cees Schrijver werd gelijktijdig aangesteld als tweede dirigent. Hij komt uit een nogal muzikale familie. Via het fanfarekorps van zijn jeugd, waar hij de trompet bespeelde, kwam hij soms uit op solistenconcoursten en na zijn opleiding aan de pedagogische

academie volgde hij aan het Rotterdams Conservatorium het hoofdvak schoolmuziek voor muzikleraar middelbaar onderwijs. Tijdens zijn studie kreeg hij gaandeweg meer en meer belangstelling voor koordirectie.

NCRV en CRM stomen op

De NCRV bestond in 1980 55 jaar. Dat vierde deze omroepvereniging met een aantal provinciale lustrumconcerten als voorronden voor een live-uitzending van het landelijk slotconcert in De Doelen op 10 maart. CRM sloeg deze voorronden maar over en werd zonder meer door de NCRV voor deze tv-uitzending uitgenodigd. Een keur van artiesten trad die avond naast het CRM op: het

Metropole Orkest onder leiding van Rogier van Otterloo, het NCRV koper

ensemble, de Franse zangeres Frida Boccarà, die met haar zaalversterking het de mannen van

Hier kan te zijner tijd een foto komen van Freek Brune

CRM erg lastig, en soms onverstaanbaar maakte. Ook waren er (oud) corifeeën als *Johan Bodegraven*, *Kees Deenik*, *Judith Bos* en *Dick Passchier*. Voor de meeste CRM'ers een echte NCRV-avond, in drukwekkend en vol feestgedruis. Eind maart naar

De Bilt en de tachtigjarige Biltse Harmonie. We hadden een voortreffelijke avond met *Caroline van Hemert*, die het publiek en de koorleden vermaakte met haar inmiddels gebruikelijke gebabbel 'tussen de nummers door'.

Verder weer de vaste punten op de agenda: De Doelen, Voorjaarsconcert, en het Oranjeconcert dat dit jaar door een administratieve fout van het Congresgebouw verschoven moest worden naar 5 mei en daarom Oranje Bevrijdingsconcert werd genoemd. Thérèse Steinmetz stond CRM bij en Herman Emmink praatte de onderdelen aan elkaar.

Van Weelden jubileert

Op 31 oktober was het de beurt aan *Jan van Weelden* om in de bloemetjes te worden gezet: hij was 40 jaar organist. CRM bood hem een concert aan in de Grote Kerk in Den Haag, samen met *Deo Cantemus*. Van de partij waren ook het versterkt *Viotta Ensemble* en *Caroline van Hemert*. Op uitnodiging waren verder aanwezig *Arie Pronk* en *Gerard Breëis*.

Jan van Weelden, altijd zeer Bescheiden van aard, kreeg voor al landelijke bekendheid door zijn mooie bewerkingen voor kerk- en elektro-

nisch orgel: w.o. Slag bij Waterloo. Het had Hare Majesteit behaagd *Jan* die dag voor zijn verdiensten als organist de versierselen behorend bij de eremedaille in de Orde van Oranje-Nassau in goud toe te kennen.

En verder reisden we weer. Eerst Amersfoort voor het tweede lustrum van the Gospel Seventy, nog even snel een lp-opname en weer samen met *Deo Cantemus* naar de Grote Kerk en ons kerstconcert in de PWA zaal, dat dat jaar op de plaat werd opgenomen.

Siemenskoor Berlijn

'Vanaf 1981 worden de optredens flink beperkt', klinkt het nogmaals ferm uit de mond van de bestuursvoorzitter in de algemene ledenvergadering. 'Geen sporthallen meer, geen blaasorkesten, maar meer, zij het selectief, in de erediensten als daar om wordt gevraagd'.

Het Oranjeconcert in de PWA zaal was dan ook pas het eerste concert van het jaar 1981.

Begin juni kwam het Gemengd Siemenskoor met 75 personen uit Berlijn naar Den Haag. Zij werden in Woerden ondergebracht.

In de *Badkapel* in Scheveningen brachten zij een concert met werken van Mozart, Haydn en Schubert. *Sander van Marion* bespeelde het orgel.

Onze samenzang vond plaats in de *Nieuwe Kerk* aan het Spui. In

zo'n kerk klinkt de koorzang magnifiek.

Publiek en pers waren lovend. Dirigent Otto Rhutenberg kon dan ook de volgende dag tevreden met zijn mensen huiswaarts keren. Veel werd toen al be- en afgesproken voor een tegenbezoek aan en eventuele koorreis naar Berlijn.

Voor het eerst zou een gratis seizoenafsluitend concert, de zogenaamde openbare repetitie, voor eigen publiek worden gehouden. Zo vlak voor de grote vakantie zou het een jaarlijks terugkerende happening voor een dankbaar publiek blijken te zijn.

Koningin kiest Residentie

Op 13 augustus vond er een openbaar optreden van en kennismaking met het Haags Amateurstische Kunstleven in de

Bob van Mourik stal als muzikale herbergier de show met zijn Trinklied

PWA zaal plaats voor Koningin Beatrix en Prins Claus, ter ge-

legenheid van hun verhuizing naar de Residentie. Bob van Mourik stal als muzikale herbergier de show met zijn Trinklied. Nooit eerder hadden zoveel leden van het CRM de koningin en de Prins van zo dichtbij en zo vaak kunnen zien als op die avond. Voorafgaande aan deze uitnodiging had het bestuur een brief gezonden naar het gemeentebestuur om aandacht te vragen voor het CRM, in plaats van 'altijd maar Die Haghe Sanghers'. *Den Haag heeft toch wel wat meer te bieden dan dat ene koor*, aldus de brief.

Het verzoek werd ingewilligd, zo waar, en hoel. Ieder die erbij was – en dat waren er velen – heeft ondervonden hoe gemoedelijk en gezellig deze avond was. Vele koorleden waren speciaal voor deze avond, vroeger van hun vakantie teruggekeerd!

Nieuwe piano

In september ging een lang gekoesterde wens van het bestuur in vervulling. CRM krijgt de beschikking over een nieuwe piano: een gloednieuwe Yamaha. Mooi om te zien en fijn om naar te luisteren. Eind september zongen we achtereenvolgens met het gemengd koor Vox Jubilans in de prachtig gerestaureerde Grote of St. Jans Kerk van Gouda. Verder nog in de Johannes de Doperkerk in Wateringen, waar de avond een bittere nasmaak achterliet wegens de barslechte organisatie. Nog wat later naar de NH Kerk van Pijnacker.

Leo Moerman maakte al weer zijn derde grammofoonplaat in de Lutherse Kerk, samen met Jan van Weelden. Half december werkten we mee aan een kerstconcert met het Julianakerkkoor Laus Deo in de Julianakerk, gevolgd door ons eigen kerstconcert op 24 december in de PWA zaal en het Viotta Ensemble, met Jorine Samson. Het ledental zakt af naar 211.

Bram Wijnmaalen voorzitter

Tijdens de algemene ledenvergadering van 1982 wordt Freek Brune als voorzitter opgevolgd door *Bram Wijnmaalen*. Ook wordt een ledenraad als proef ingesteld. Deze raad heeft als doel, de kloof tussen bestuur en leden, bij klachten en kleine problemen wat smaller te maken. CRM Koornieuws bestaat in juni

30 jaar en de beloofde reis naar Leverkusen gaat niet door, maar de reis naar Berlijn wordt voor het jaar 1982 definitief vastgelegd.

Eind januari zingen we in de dienst van onze koordomee Simon Erin-ga in de Westduinkerkerk en begin maart met Deo Cantemus als gastkoor in de Julianakerk voor een zang- en orgeldienst. Zoals de laatste jaren gebruikelijk, in maart weer met Deo Cantemus naar De Doelen voor het Voorjaarsconcert en even later stonden we weer gezamenlijk in de Laurenskerk. Eind maart gaven we, met drie andere koren, voor het eerst in Zeeland, in Zierikzee, een concert.

Anne Posthumus verlaat CRM

Anne Posthumus had al aangegeven wegens drukke werkzaamheden bij het CRM te willen stoppen. Het Oranjeconcert van 30 april met de Philips Harmonie uit Eindhoven zou zijn afscheidsconcert worden, waardig voor de vertrekkende dirigent.

Hij heeft met het CRM zeven avontuurlijke jaren beleefd. Je wist dat als Anne op de bok stond, er niets fout kon gaan en dat alle stukken er geheid inzaten. Een perfectionist van de eerste orde, niet gemakkelijk voor

Niet makkelijk voor het koor

het koor en zeker niet voor zichzelf. CRM passeerde met dit afscheid zijn zoveelste mijlpaal. Posthumus gaf met het CRM vijfenveertig grote concerten en tweeënvijftig medewerkingen, platen- en tv-opnamen.

Er moest dus eer een nieuwe dirigent komen. De oproep daartoe werd door het bestuur in de nodige dagen weekbladen gezet.

In mei werkten we mee in de Pniëlkerk, Scheveningen en gezien het grote succes van het vorige jaar, volgde de seizoensluiting met onze tweede openbare repetitie.

Aad van der Hoeven won met grote meerderheid

Eind augustus staat het koor weer in de Nieuwe Kerk aan het Spui en diezelfde avond ook nog in de Grote Kerk vanwege Kerkepad van de NCRV. Elk half uur werden enkele nummers ten gehore gebracht. Het aantal bezoekers van die dag werd op zeker achtduizend geschat.

Na de grote vakantie komen vier dirigenten voor proefdirecties met het koor kennismaken. Volgens de statuten hebben de leden de grootste stem in de aanstelling. Eind september valt de beslissing op Aad van der Hoeven, die met

overgrote meerderheid wordt gekozen. 'Aad kwam, zag en overwon', stond er in CRM Koornieuws. Het bleek de juiste man voor de juiste plaats, en de beste keuze van de leden. Dat mag blijken uit het feit dat Aad nu al weer 25 jaar de dirigeerstok voor het CRM zwaait.

Omdat de koorreis naar Leverkusen geen doorgang vond, werd er naar een alternatief gezocht: die werd gevonden in een koorweekend zo half oktober met de dames naar Ameland. Medewerking zou worden verleend aan de dienst in de NH Kerk te Hollum. Deze lang voorbereide reis ging echter ook niet door, omdat het koor niet goed gehuisvest kon worden in de hotels en bij de gastgezinnen. 'Een te wankelende basis', oordeelde het bestuur.

We zongen in november nog in de Lutherse Kerk, half december in de NH Kerk van 's-Gravenzande en op 24 december weer in ons eigen kerstconcert.

Niet gegarandeerd

Het Siemens Gemengd Koor uit Berlijn vierde in 1982 haar vijftigjarig bestaan, waar het CRM graag bij had willen zijn, maar men kon ons in Berlijn niet een correcte ontvangst met medewerkingen, een zaal, een orkest, enzovoort garanderen als wij dat jaar al met ons koor zouden komen. Maar... als we een jaar later met onze echtgenoten zouden komen, dan

zou dat betekenen: op elk gebied een grandioze ontvangst, met de Berliner Philharmoniker in een van de mooiste en beste concertzalen van Europa, de beroemde *Philharmonie* en een of twee concerten in de Kaiser Wil-

helm Gedächtnis Kirche. Tijdens een gehouden enquête onder de leden wordt dan toch het jaar 1983 afgesproken.

Van der Hoeven start met Berlijnreis

Veel gezelliger

Tijdens het studeren op de stukken voor het kerstconcert van 1982, waren allen het eens dat de repetities veel gezelliger (geworden) waren. Aad van der Hoeven had de vaart erin. 'Ja, zo zie je maar, vriendelijkheid kost niets, en 't is nog gezellig ook', stond er in het Koornieuws.

Een opgewekte Van der Hoeven stond op 24 december in een uitverkocht kerstconcert voor het eerst als dirigent voor dit CRM. Meewerkten het Viotta Ensemble en het jongenskoor 'De Buddy's'

uit Delft. Jan van Weelden bespeelde het orgel. Eén van de toehoorders was de Amerikaanse ambassadeur.

Het bleek een ongezonde winter, want zowel Leo Moerman als vijf buddy's waren wegens ziekte af-

wezig. Maar Bob van Mourik zong zoals gebruikelijk zijn partijtje mee. De bestuursmededeling dat de reis naar Berlijn rond was, werd met instemming van de leden begroet.

Naar Berlijn?

Een bevestiging en een uitnodiging waren uit Berlijn ontvangen. Holland International nam de reis op zich en CRM zou worden ondergebracht in het 429 kamers tellende *Steglitz International Hotel*. Het bestuur wilde

niet nog eens die taferelen, zoals in mei 1977 tijdens de vierdaagse tournee naar Erlangen.